

İş kanununa ek kanun lâiyhası ve Muvakkat encümen mazbatası (I/III8)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/2670

22 - VI - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3008 sayılı İş kanununa ek olarak İktisad vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 11 - VI - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kann lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur

Başvekil
C. Bayar

3008 numaralı iş kanununa müzeyyel kanun lâiyhasının mucib sebepleri

Birinci madde hakkında

3008 numaralı iş kanununun muhtelif hükümleri, türlü mahiyetteki işlerin kendilerine mahsus olan şartlara göre tatbik edilmek icab eylediğinden, kanunun 35, 36, 37, 55, 58, 61, 76, 78, 100, 107 ve 133 ncü maddelerinde işbu tatbik şartlarına göre çıkarılacak nizamnameler, işçi sigortası kanunları ve iş ihtilâflarının uzlaştırma ve tahkim usulleri hakkında tesbit edilmiş olan mühletlerin kifayetsizliği sabit olmuştur. Memleketimizde iş hayatının ilk defa bir nizam altına alınması vaziyeti işbu kanunun meriyete girmesile hâdis olduğundan bu babda tesbit edilecek usullerin nizamnameler halinde hükme bağlanmasından önce her bir iş sahasının ayrı ayrı özel şartlarını ve durumlarını uzun, derin incelemek zaruretinde bulunulduğu derkârdır. Çok kısa ve mahdud bir zaman içinde mutlaka bir nizamnamenin çıkarılması mecburiyeti baki kaldıkça millî iktisadımızın ilk defa vazolunacak bir takım kayidler altında yürütülmesinden tahaddüs edecek bazı güçlüklerin ve sarsıntıların önüne geçilemeyeceği anlaşılmaktadır. Böyle büyük mahzurulara meydan vermemek için, bu yolda tesbiti muktazi usulleri isticai ile hükme bağlamaktan ihtiraz eylemek lâzım geliyor. Bu sebeble yukarıda anılan maddelerde yazılı meselelerden bazılarına aid mühlet kayidler büsbütün kaldırılmış ve bazıları hakkındaki mühletler ise ilgili nizamnamelerin hazırlanması için ihtiyaç hissolan zamanlara göre uzatılmıştır.

Muvakkat madde hakkında

29 ncü maddenin ikinci fıkrasındaki mühletlerin, işverenler tarafından dahilî talimatnamelerin hazırlanması ve ilgili makamca tedkik ve tasdik edilmesi için kâfi gelmediği sabit olduğundan, bir defaya mahsus olmak üzere yeniden üçer aylık mühlet verilmesine lüzum görülmüştür.

Dahilî talimatnamesinin reddi sebepleri kendisine bildirilen işverenin de işbu tebligat dairesinde talimatnamesini tadil ve ıslah ederek yeniden ilgili makama vermesi dahi on beş günlük bir mühlete bağlanmak suretile muamelelerin sürüncemede kalmaması temin edilmiştir.

İktisad encümeni mazbatası

T. B. B. M.
İş kanunu Mu. En.
Esas No. 1/1118
Karar No. 2

27 - VI - 1938

Yüksek Reisliğe

İktisad vekilliğince hazırlanan ve İera Vekil-
leri Heyetince 11 - VI - 1938 tarihinde Yüksek
Meclise arzı kararlaştırılan ve Umumî Heyetçe
Muvakkat encümeninde müzakeresi tasvib edilen İş
kanununa ek kanun lâyihası İktisad vekili ile
İş dairesi reisi de hazır buldukları halde, mü-
zakere ve tedkik olundu :

Kanun lâyihasının mucib sebeplerinde ileri
sürülen mülâhazalar Encümenimizce dahi tama-
mile yerinde görüldüğünden esas itibarile ka-
bul olunarak maddelerin müzakeresine geçilmiş
ve yalnız bazı kelimelerin değiştirilmesi ve mu-
vakkat maddedeki iş yeri dahilî talimatname-
leri için konulmuş olan üçer aylık mühletlerin
altışar ay olarak tesbit edilmesi suretile lâyiha
müstacelen müzakere edilmek üzere Umumî He-

yete arzı kararlaştırılmıştır.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Mu. En. Reisi	M. M.	Kâ.
İzmir	Bursa	Edirne
H. Çakır	Dr. S. Konuk	Dr. F. Memik
Ankara	Aydm	Balıkesir
E. Demirel	N. Göktepe	R. Selçuk
Çorum	İzmir	İzmir
A. R. Özenç	H. Menteşe	S. Epikmen
Konya	Kütahya	Malatya
A. R. Türel	M. Somer	M. Öker
Mardin	Mardin	Samsun
İ. F. Alpaya	Dr. R. Levent	R. Barkın
Sivas		
M. Ş. Blada		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3008 numaralı iş kanununa müzeyyel kanun lâ-yihası

MADDE 1 — İş kanununun 35, 36, 37, 55, 58, 61, 76, 78, 100, 107 ve 133 ncü maddelerindeki mühlet hükümleri, aşağıda yazılı suretlerde tadil edilmiştir:

a) 35 nci maddenin (b) bendinde yazılı nizamnamelerin isdarı için tesbit edilmiş olan üç yıllık mühlet dört yıla ve (c) bendinde yazılı (genel emir) ler hakkındaki bir senelik mühlet ise üç yıla çıkarılmıştır.

b) 36 ncı maddede yazılı nizamnamenin isdarı için konulmuş 6 aylık mühlet üç seneye,

c) 37 nci maddenin birinci fıkrasında bahsolunan nizamnamenin isdarı için tesbit olunan bir yıllık mühlet de 2 yıla çıkarılmıştır.

ç) 55 nci maddenin ikinci fıkrası ile 58 nci ve 61 nci maddelerde bahsolunan nizamnamelerin isdarı için tesbit edilmiş olan mühlet kayıdeleri kaldırılmıştır.

d) 76 ncı maddede bahsolunan « Uzlaştırma ve tahkim » usullerine aid hükümlerin tatbiki hakkında birinci ve ikinci fıkralarda yazılı birer yıllık mühletler işiker yıla ve

78 nci maddenin üçüncü fıkrasında yazılı « İş ihtilâflarını uzlaştırma ve tahkim nizamnamesi » nin isdarı için konulmuş olan altı aylık mühlet ise bir buçuk seneye ve

e) 100 ncü maddenin ikinci fıkrasında « İşçi sigorta idaresi » nin kurulması için tesbit edilmiş olan bir yıllık mühlet iki yıla ve

107 nci maddede mevzubahs sigortalara aid kanunların isdarı için konulmuş olan altı aylık mühlet üç yıla ve

f) 133 ncü maddede yazılı bir yıllık mühlet de iki yıla çıkarılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — İşbu müzeyyel kanunun neşri tarihine kadar, İş kanununun 29 ncü maddesi mucibince Dahilî talimatnamelerini salâhiyettar makama henüz tevdi etmemiş bulunan iş verenlere bu muamelelerinin ikmalî için bir defaya mahsus olmak üzere yeniden üç aylık bir mühlet verilmiştir.

Bu kanunun neşrinden evvel salâhiyettar makama verilmiş bulunub da henüz muameleleri ikmal edilmemiş olan Dahilî talimatnameler dahi üç ay içinde ya tasdik edilir veya bunların

MUVAKKAT ENCÜMENİN DEĞİŞTİRİŞİ

3008 numaralı iş kanununa ek kanun lâ-yihası

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihine kadar, iş kanununun 29 ncü maddesi mucibince dahilî talimatnamelerini salâhiyettar makama henüz tevdi etmemiş bulunan işverenlere bu muamelelerinin ikmalî için bir defaya mahsus olmak üzere yeniden altı aylık bir mühlet verilmiştir.

Bu kanunun neşrinden evvel salâhiyettar makama verilmiş bulunub da henüz muameleleri ikmal edilmemiş olan dahilî talimatnameler dahi altı ay içinde ya tasdik edilir veya bunların

red sebepleri işverene bildirilir. Red sebepleri bildirilen dahilî talimatnameyi işveren en geç on beş gün içinde, kendisine vaki tebligat dairesinde tadil ve ıslah ederek, aynı makama yeniden tevdi eylemekle mükelleftir.

Yukarıda yazılı hükümlere muhalif hareket eden işveren veya işveren vekili, İş kanununun 108 nci maddesinin (8) numaralı fıkrasına temsilen cezalandırılır.

MADDE 2 — Bu müzeyyel kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 - VI - 1938

Bs. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar	Ş. Saracoğlu	K. Özalp
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Ş. Kaya	Dr. T. R. Aras	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	Ş. Kesebir
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	F. Kıvrdoğlu

rn red sebepleri işverene bildirilir. Red sebepleri bildirilen dahilî talimatnameyi işveren en geç on beş gün içinde, kendisine vaki tebligat dairesinde tadil ve ıslah ederek, aynı makama yeniden tevdi eylemekle mükelleftir.

Yukarıda yazılı hükümlere muhalif hareket eden işveren veya işveren vekili, İş kanununun 108 nci maddesinin «8» numaralı fıkrasına göre cezalandırılır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen